

SPIS TREŚCI

Przedmowa.....	11
Tytułem wstępu: Perspektywy badawcze KEN.....	19
I. Status metodologiczny historii oświaty	20
II. KEN na tle europejskim	23
III. KEN a szkoła tradycyjna	27
IV. Specyfika naukowa dydaktyki KEN	28
v. Podsumowanie	37
 <u>CZEŚĆ PIERWSZA</u>	
REFORMY W SZKOLNICTWIE KOŚCIELNYM	39
Stereotyp szkoły jezuickiej	41
I. Deprecjacja szkoły jezuickiej	42
II. Specyfika szkoły jezuickiej	45
III. Szkoła jezuicka a standardy kultury nowożytnej	54
IV. Podsumowanie	66
Ideale wychowawcze i dydaktyczne w oświeceniowym szkolnictwie pijarskim	67
I. Postulaty wychowawczo-dydaktyczne	70
1. Założenia szkoły tradycyjnej	70
2. Źródła i inspiracje reformy pijarskiej.....	72
3. Ramy administracyjne	74
4. Przepisy normujące nauczanie.....	77
A. Przygotowanie nauczycieli.....	78
B. Organizacja nauczania	79
5. Inne pijarskie wytyczne programowe.....	83

6. Reforma pijarska a inne próby reform.....	84
7. Swoistość i wpływ reform pijarskich	86
11. Realizacja wymogów formacyjnych na przykładzie studium filozofii	88
1. Formy nauczania	89
A. Wykład	89
B. Ćwiczenia.....	92
2. Charakterystyka merytoryczna.....	99
A. Deklaracje programowe	102
B. Realizacja programu i jego interpretacja.....	106
Koncepcja „filozofii chrześcijańskiej” w pismach polskich pijarów w okresie oświecenia	115
I. Rozum a wiara.....	119
II. Poznanie religijne wobec racjonalizmu.....	127
III. Autonomia filozofii wobec teologii	135
IV. Podsumowanie	144
Spór o rolę wolffhanizmu w polskim oświeceniu.....	149
I. Deklaracje filozoficzne	155
II. Logika	161
III. Metafizyka.....	167
1. Ontologia i kosmologia.....	169
2. Psychologia racjonalna	171
3. Teologia naturalna	175
IV. Etyka	179
V. Fizyka.....	183
VI. Podsumowanie.....	188
 <u>CZEŚĆ DRUGA</u>	
REFORMY PAŃSTWOWE	193
Ideale wychowawcze KEN w perspektywie europejskiej.....	195
I. Kontekst europejski	196
II. Koncepcja wychowania w szkołach KEN.....	209
III. Podsumowanie.....	224
Oświeceniowa kultura naukowa w dydaktyce KEN.....	227
I. Kontekst europejski	229
II. Dydaktyka w szkołach KEN	252
1. Między humanistyką a przyrodoznawstwem.....	257

2. Niejednoznaczny stosunek do metafizyki	263
A. Metafizyka poznania	265
B. Metafizyka jako fundament każdej nauki	272
3. Elementy filozoficzne w wykładzie przyrodoznawstwa	275
A. Filozoficzne elementy w fizyce	275
B. Filozoficzne elementy w biologii	278
4. Narastająca niechęć wobec filozofii w szkolnictwie wyższym	287
III. Podsumowanie	292
Zamiast zakończenia: Oświecenie chrześcijańskie w kulturze wieku XVIII. 293	
I. Religia w oświeceniowej formacji kulturowej.....	295
II. Eklektyczny umiar kultury oświecenia.....	301
III. Odniesienia współczesne.....	309
Bibliografia	311
1. Teksty autorskie związane z tematyką dziejów szkolnictwa nowożytnego. 311	
A. Monografie	311
B. Artykuły	311
2. Komisja Edukacji Narodowej.....	319
A. Zestawienia bibliograficzne	319
B. Wybrane edycje źródeł.....	319
C. Wybrane opracowania.....	320
Indeks nazwisk.....	325